

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Jaromíra Klepše a Mgr. Martina Lachmanna v právní věci

žalobce: **I. Z.**

zastoupen Mgr. Markem Sedlákem, advokátem
sídlem Příkop 834/8, Brno

proti

žalovanému: **Ministerstvo financí**

sídlem Letenská 15, Praha 1

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2015, č. j. MF-30325/2015/3902-3,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět sporu

1. Žalobce se domáhá zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Generálního ředitelství cel (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 2. 6. 2015, č. j. 27977/2015-900000-202. Prvostupňovým rozhodnutím byla odmítnuta žalobcova žádost o poskytnutí informací podle zákona č.

106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, (dále jen „zákon o přístupu k informacím“). Žádost byla odmítnuta podle § 2 odst. 3 zákona o přístupu k informacím, neboť podle tohoto ustanovení nelze požadovat informace, jejichž poskytování komplexně upravuje zvláštní zákon; v tomto případě nahlížení do trestního spisu upravuje ustanovení § 65 zákona č. 141/1961, o trestním řízení soudním, (dále jen „trestní řád“).

II. Napadené rozhodnutí

2. Žalovaný se s důvody odmítnutí žádosti uvedenými v prvostupňovém rozhodnutí ztotožnil. Konstatoval, že nahlížení do trestního spisu je komplexně upraveno ustanovením § 65 trestního řádu; není přitom sporné, že žalobce byl v postavení obviněného, a tedy měl právo do spisu nahlížet. K odvolací námitce, dle níž mělo být s obsahem trestního spisu manipulováno, žalovaný uvedl, že dle vyjádření správního orgánu I. stupně se spisem manipulováno být nemohlo, neboť byla věc od počátku pod dozorem státního zástupce.

III. Žaloba

3. Žalobce souhlasí s tezí, že obecně je právo seznamovat se s obsahem trestního spisu zakotveno v § 65 trestního řádu; toto právo se vztahuje na kompletní spisový materiál, do nějž musí mít obžalovaný možnost nahlédnout nejpozději před podáním obžaloby. Správní orgán I. stupně však v žalobcově případě část trestního spisu odstranil, a přístup k této odstraněné části může žalobce získat jen prostřednictvím žádosti podle zákona o přístupu k informacím.

4. Žalovaný sice uvedl, že žádná část trestního spisu odstraněna nebyla, avšak z výpovědi Bc. M. C., příslušnice správního orgánu I. stupně, před Krajským soudem v Brně dne 27. 5. 2013 v trestní věci sp. zn. 40 T 10/2012 vyplynulo, že část spisového materiálu nepředala a část byla zlikvidována. K tomu žalobce navrhl výslech Bc. C. Je zřejmé, že část trestního spisu byla odstraněna, a jelikož trestní řízení již skončilo a žalobce nemá možnost domáhat se ochrany před trestním soudem, nezbylo mu, než využít žádosti podle zákona o přístupu k informacím.

IV. Vyjádření žalovaného k žalobě a replika žalobce

5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že i nadále trvá na svém právním názoru, že § 65 trestního řádu komplexně upravuje nahlížení do trestního spisu, a zákon o přístupu k informacím proto nelze použít. K tomu citoval z příslušné judikatury Nejvyššího správního soudu. Má-li žalobce za to, že s obsahem trestního spisu bylo manipulováno, nelze tento problém řešit prostřednictvím zákona o přístupu k informacím, ale postupem podle trestního řádu, který obviněnému ohledně nahlížení zaručuje vysokou míru ochrany.

6. Žalobce reagoval replikou, v níž uvedl, že ochrany v trestním řízení se domáhat nemůže, protože jeho trestní stíhání bylo zastaveno. Proto nemá jinou možnost, než využít zákona o přístupu k informacím, aby se domohl ochrany svých práv. Žalobce dále předložil kopii protokolu o výsledku příslušnice správního orgánu I. stupně před trestním soudem, na nějž odkazoval v žalobě.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

7. Městský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (srov. § 75 odst. 2 s. ř. s.), včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při

přezkoumání tohoto rozhodnutí městský soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (srov. § 75 odst. 1 s. ř. s.).

8. Žaloba není důvodná.

9. Soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť žalobce s tímto postupem výslovně souhlasil a žalovaný po poučení soudem nevyslovil nesouhlas.

10. Předně je namístě konstatovat, že mezi žalobcem a žalovaným není v principu spor o to, že nahlížení do trestního spisu je komplexně upraveno ustanovením § 65 trestního řádu, a proto se na něj zákon o přístupu k informacím dle svého § 2 odst. 3 nevztahuje. Tento závěr ostatně vyplývá z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, zejm. z rozsudku ze dne 1. 12. 2010, č. j. 1 As 44/2010 - 103, č. 2241/2011 Sb. NSS, bodu 24, a dále například ze dne 4. 10. 2011, č. j. 2 As 93/2011 - 79, č. 2462/2012 Sb. NSS, bodu 24, či ze dne 24. 10. 2013, č. j. 4 As 125/2013 - 50. Žalobce však tvrdí, že v nyní projednávané věci nastaly výjimečné okolnosti, neboť část trestního spisu byla odstraněna, a žalobce nemá možnost se proti tomuto postupu bránit v trestním řízení, neboť to již skončilo zastavením.

11. Klíčem k předmětu rozhodování správních orgánů i soudu v nyní projednávané věci je obsah žalobcovy žádosti o poskytnutí informací ze dne 20. 5. 2015, která zněla následovně: *„Žadatel ... žádá nadepsaný správní orgán ... o informace ze spisového materiálu vedeného pod č. j. 9312/TS-16/2011, a to formou umožnění nahlédnutí do kompletních spisových materiálů nebo alespoň pořízení kompletní kopie spisu vedeného pod výše uvedeným č. j., tzn. včetně částí, které byly vyřazeny a nebyly předloženy soudu jako podkladové materiály pro vydání rozhodnutí.“*

12. Z uvedeného textu žádosti je dle názoru soudu zřejmé, že se žalobce domáhal nahlížení do trestního spisu specifikovaného konkrétním číslem jednacím, byť zároveň predestřel, že má za to, že některé části tohoto spisu nebyly předloženy soudu jako podkladové materiály pro vydání rozhodnutí. V takovém případě však bylo namístě využít postupu k nahlížení do spisu podle § 65 trestního řádu, nikoliv žádosti podle zákona o přístupu k informacím.

13. Žalobce tvrdil, že ustanovení § 65 trestního řádu nemohl využít, neboť trestní řízení již skončilo jeho zastavením. Tvzení o zastavení trestního stíhání žalobce neprokázal, ani neuvedl, kdy k němu mělo dojít. I kdyby však toto tvrzení bylo pravdivé, nic by se na posouzení věci nezměnilo. I po skončení trestního stíhání totiž platí, že má žalobce právo v souladu s § 65 odst. 1 trestního řádu nahlížet do spisu; jelikož se věc nenachází ve fázi přípravného řízení, neuplatní se ustanovení § 65 odst. 2 trestního řádu o možnosti odepření nahlížení do spisu policejním orgánem nebo dozorovým státním zástupcem. Podle § 194 odst. 2 instrukce Ministerstva spravedlnosti č. j. 505/2001-Org, kterou se vydává vnitřní a kancelářský řád pro okresní, krajské a vrchní soudy, po skončení trestní věci zůstává celý spis včetně vyšetřovacích svazků ve spisovně soudu prvního stupně, a u něj se tedy lze nahlížení domáhat. Měl-li žalobce za to, že u trestního soudu první instance není k dispozici úplný spis, jak indikoval ve své žádosti o nahlížení do spisu, měl se domáhat zjednání nápravy prostřednictvím příslušného předsedy senátu trestního soudu. Není v kompetenci správních orgánů rozhodujících podle zákona o přístupu k informacím ani správního soudu, aby namísto trestního soudu rozhodovaly, zda je jím vedený trestní spis úplný.

14. Pokud by se ukázalo, že je trestní spis z pohledu trestního soudu kompletní, a i přesto by se žalobce chtěl domáhat poskytnutí informací nad jeho rámec, mohl by skutečně využít žádosti podle zákona o přístupu k informacím. V ní by však musel požadované informace specifikovat, a to alespoň druhově. To však žalobce v žádosti, o níž správní orgány rozhodovaly v nyní projednávané věci, neučinil. Po celou dobu správního řízení se omezoval jen na zcela obecné tvrzení o odstraněných částech spisu, načež až v žalobě uvedl, že mezi tyto údajně odstraněné informace měly patřit „*záznamy odposlechů, utajované záznamy ze sledovacího zařízení atd.*“. Při konkretizaci údajných odstraněných částí spisu se přitom v žalobě opíral o výpověď příslušnice správního orgánu I. stupně, která měla být před trestním soudem učiněna již dne 27. 5. 2013, z níž zjevně mohl vycházet i při podání žádosti o poskytnutí informací.

15. Jelikož však žalobce v žádosti žádné konkrétní informace nenacházející se v trestním spisu nepožadoval, a naopak dal jednoznačně najevo, že žádá pouze o nahlížení do úplného trestního spisu, dospěly správní orgány ke správnému závěru, že o nahlížení do trestního spisu má žalobce žádat podle § 65 odst. 1 trestního řádu u trestního soudu, kde je tento spis uložen. Jelikož uvedené ustanovení trestního řádu nahlížení do trestního spisu upravuje komplexně, je nahlížení dle § 2 odst. 3 zákona o přístupu k informacím z poskytování informací vyloučeno. Napadené rozhodnutí je tedy zákonné.

16. Jelikož žalobce v žádosti o informace neuvedl, že žádá poskytnutí konkrétních informací, které nejsou součástí trestního spisu, a o těchto konkrétních informacích hovořil poprvé až v žalobě, nemohly se správní orgány poskytnutím těchto informací zabývat, a nemůže tak proto učinit ani soud. Z tohoto důvodu soud neprováděl důkaz výsledkem vyšetřovatelky správního orgánu I. stupně, jímž chtěl žalobce prokázat, že informace specifikované v žalobě byly z trestního spisu vyňaty. Prokazováním této skutečnosti by soud totiž vykročil z předmětu původní žádosti, kterým bylo pouze nahlížení do trestního spisu.

17. Jak bylo uvedeno výše, žalobci nic nebrání podat novou žádost, v níž bude požadovat informace, jež nejsou součástí trestního spisu, a o nichž pojednává v žalobě. V takovém případě by již nebylo možné jej odkázat na nahlížení do spisu podle § 65 trestního řádu. To však ještě neznamená, že by byl se svou žádostí úspěšný. Správní orgány by musely zejména posoudit, zda není dán důvod k neposkytnutí informace podle § 11 odst. 4 písm. a) zákona o přístupu k informacím, dle něž je vyloučeno poskytnutí některých informací o trestním řízení, či zda žalobce nežadá utajovanou informaci, která je z poskytování vyloučena podle § 7 zákona o přístupu k informacím. V nyní projednávané věci však tyto otázky nelze řešit, neboť v žádosti, o níž bylo rozhodnuto napadeným rozhodnutím žalovaného, žalobce nežádal konkrétní informace, které nejsou součástí trestního spisu.

VI. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

18. Protože žádný z uplatněných žalobních bodů nebyl důvodný, soud žalobu v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

19. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něž má právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů ten účastník, který měl ve věci úspěch. Žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady nevznikly, a proto nemá právo na náhradu nákladů ani jeden z nich.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 29. října 2019

JUDr. Ing. Viera Horčicová v.r.
předsedkyně senátu